

faa meget mere Anledning hertil, som der efter min Formening i alt Fald for Tiden ikke kan skønnes, at der vil kunne sættes noget ind i Vedtægten, som kan haabes at bringe en virkelig Nytte. Sfølge et til Oplysning i den tidligere berørte Højesterets-sag ved Randers Bhyting optaget den 3dje Marts d. A. paabegyndt og den 12te s. M. slutet Tingsvidne — af hvilket jeg har afleveret en Afskrift i Indenrigsministeriet — have nemlig de ved denne Lejlighed afhørte med Forholdene mangeaarig bekendte Vidner alle været enige om, at Fisteriet efter Graafist stadig er stærkt aftaget, og at dette ubelukkende skyldes den stærke Trafik paa Randers med store Dampskibe, der under deres Sejlads næsten udfylde hele det snævre Farvand, og derfor med Skruen bringe den hele Vandmasse i saa stærkt Øvrør, at — medens Laksen, som bekendt, ikke lader sig genere af brusende og oprørte Bølge, men tværtimod søge disse — Graafisten derved nødvendigvis maa fordrives. Herimod kan der selvfølgelig ingen Hjælp staffles ved Vedtægter. Det eneste, som man kan gøre for Graafisten, er at staffe den Ro i Vegetiden paa til Vegningen egnede Pladser, og dette gør, som formeldt, Lovens § 9. Naar der i Kommissionsbetænkningen af 25de September 1884 gøres forskellige Forslag om Fredning, saa synes disse til Dels at hidrøre fra, at ingen Schylog af Fag havde Sæde i Kommissionen. Eksempelvis gælder dette om Kommissionsbetænkningens Forslag om at forbyde Fangsten af udlegede Gedder, Åbørrer og Skaller. Det kan ikke undgaaes at fange Fisk, som indeholde Rogn og Melke, dels fordi Fisken da er værdifuldest, dels fordi Fisken i mange Tilfælde kun kan faas, naar den sig nærmende Forplantning bringer den til at søge ind paa de Omraader, hvor Fangst kan foregaa. Der kan være Tale om at beskytte Fisk, forinden de have leget, men da enhver Hunkist indeholder mange Tusinde, ikke sjældent endog flere Millioner Æg, er Hensigten med Beskyttelse naaet, naar Fisken har leget. En udleget Fisk beskytter man derfor ikke, selv om der maasse kunde være en Mulighed for, at den en Gang ad Aare kunde lege igen.

Specielt med Hensyn til Laksen, hvis Fangst spiller en saa stor Rolle i det her omhandlede Farvand, skal jeg endnu tilføje nogle Bemærkninger.

Det hedder i Kommissionsbetænkningen af 25de September 1884:

„Naar det paastaas, at Saltvandsfiskene, særlig Laksen og Ørreden, gaa ind i Fjordene og Aerne for at lege, saa er det ikke rigtigt for Laksens Vedkommenende. Der fanges aldrig en Laks med legemoden Rogn. Laksen skal lege ved Norges Kyst og gaar ind i Randers Fjord fra Slutningen af November Maaned, i December, Januar og Februar, tidligst med haard Vinter, paa Færstevand, formodentlig for at befri sig for Slim og Urøj (den saakaldte Lakselus); den forlader Fjorden igen i April“.

Ganske hermed overensstemmende Beretninger om Tiden, hvori Laksen indfinder sig i samt atter forlader Randers Fjord, og om, at Laksen ikke hngler i samme, gensfinder man omtrent overalt, hvor der meddeles noget herom, dog at de saakaldte Sommerlaks, der i Reglen ere noget mindre end ovennævnte Winterlaks, ogsaa undertiden søge langt senere paa For sommeren ind i Fjorden.

Smidder tid er Laksens Naturhistorie først i de seneste Tider bleven nærmere opklaret, særlig ved Studier fra Rhinen, og jeg kan herom navnlig henviser til en Afhandling af Professor Bütten, der findes i „Nordist Marskrist for Fiskeri“, udgivet af Harald B. Fiedler og A. N. Ljungmand, 2den Aargang 1884, første Hæfte Side 1—24. Sfølge denne Kilde ere Hovedtrækkene i Laksens Naturhistorie i Rothed følgende:

Laksens Vandring fra Havet op i Færstevand er en Ynglevandring. Den trækker op i Færstevandet om Efteraaret og Vinteren i 2 forskellige Former. Den ene af disse er den saakaldte „Winterlaks“, der er fed og rund, men hvis Forplantningsstoffer (Rogn og Melke) kun ere smaa og langt fra at være i udviklet Tilstand. Den anden Form er „Gydelaksen“ hvis Forplantningsstoffer ere fuldt udviklede eller nær derved. Den er mager og dens Rød langt fra saa værdifuldt eller velmagende som Winterlaksens. Lægger man disse 2 Fisk ved Siden af hinanden, er deres Udsende saa forskelligt, at intet forraader, at det er den samme Fisk i 2 forskellige Stikkesler. Winterlaksen er smuk skiferblaa paa Ryggen og solvglinsende paa Bugen. Gydelaksen derimod har et ufornemligt næsten dobbelt saa langt Hoved, for Hannens Vedkommende forsynet med den saakaldte Krog, og dens Ryg er smudsfagrua med røde Pletter, dens Bug sidengul. Ikke desto mindre ere disse 2 Former den samme Fisk, idet man Trin for Trin har kunnet forfølge „Winterlaksen“'s successive Omdannelser til „Gydelaks“. Sagen er da den, at begge Laksformer gaa op i det ferske Vand for at lege; men Gydelaksen er omtrent færdig hertil ved sin Opgang, medens dette derimod ikke gælder om Winterlaksen, der maa opholde sig